

Potilasohje

Selektiivinen
valtimonsisäinen
maksakasvaimien
sädehoito (SIRT)
SIR-Spheres[®]
mikropalloilla

JOHDANTO

Tämä esite on kehitetty potilaille, joille on jo tarjottu selektiivistä valtimonsisäistä sädehoitoa (SIRT Selective Internal Radiation Therapy), jota myös nimitetään radioembolisatioksi sekä myös potilaille, joiden kohdalla SIR-Spheres® mikropallojen käyttöä harkitaan.

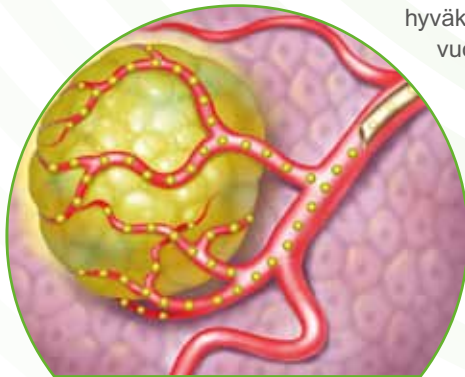
Esitteen tarkoituksena on antaa sinulle tietoja SIR-Spheres® mikropalloista ja SIRT-hoidosta, sen mahdollisista haittavaikutuksista sekä vastata kysymyksiin, joita sinulla voi olla koskien tätä uutta innovatiivista hoitotapaa. Jos sinulla on lisää kysyttävää SIRT-hoidosta, käänny lääkärisi tai sairaanhoitajasi puoleen.

Lääkärisi kanssa voit keskustella kaikista tilaasi koskevista huolista.

MITÄ ON SIRT JA MITÄ OVAT SIR-SPHERES® MIKROPALLOT?

SIRT on kohdistettua hoitoa suoraan maksakasvaimiin; SIRT sisältää miljoonia pieniä, SIR-Spheres® mikropalloiksi kutsuttuja radioaktiivisia rakeita. SIR-Spheres® mikropallojen kehitys alkoi Australiassa vuonna 1980, hoidon virallinen hyväksyntä saatiin Euroopassa ja Yhdysvalloissa vuonna 2002.

Maksakasvaimet, joita hoidetaan SIR-Spheres® mikropalloilla

Tuhansia potilaita on jo hoidettu syöpätautien osaamiskeskuksissa kautta maailman. SIR-Spheres® mikropallot on hyväksytty sellaisten maksakasvaimien hoitoon, joita ei voida poistaa kirurgisesti. Nämä voivat olla kasvaimia, jotka alkavat maksassa (tunnetaan myös nimellä ensisijainen maksasyöpä) tai ne voivat olla kasvaimia, jotka ovat levinneet maksaan toisesta kehon osasta (tunnetaan myös nimellä toissijainen maksasyöpä tai etäpesäkkeet).

KENELLE SIRT-HOITO SOPII?

SIRT sopii vain potilaille, joilla on maksan kasvaimia, joissa joko maksa on ainoa kohde tai maksa on suurin syöpäsairauden kohde. SIRT-hoidolla ei ole mitään vaikutusta maksan ulkopuolisiin kasvaimiin.

Ennen kuin SIRT-hoitoa voidaan tarjota hoitovaihtoehtona potilaille, on olemassa useita muita tekijöitä, jotka on otettava huomioon. Tärkeintä on, että sinulla täytyy olla riittävän terve maksa, joka toimii tyydyttävästi. Tämä voidaan yleensä todeta yksinkertaisella verikokeella.

KUKA ANTAA SIRT-HOITOA?

SIRT-hoidosta vastaa lääketieteellinen ryhmä, johon kuuluva asiantuntija tunnetaan nimellä toimenpideradiologi yhdessä muiden, säteilyn kanssa työskentelyyn koulutettujen asiantuntijoiden kanssa.

MITÄ HOITORYHMÄ TULEE TEKEMÄÄN ENNEN SIRT-HOIDON ALOITTAMISTA?

Sinun hoitoryhmäsi haluaa tietää tähänastisen syöpäsairautesi historian sekä myös muut läpikäymäsi ja tämänhetkiset sairautesi. He tulevat sitten suorittamaan joitakin alustavia testejä varmistaakseen, että voit saada SIRT-hoitoa turvallisesti. Normaalisti potilaille annetaan kaksi hoitokertaa kevyessä sedaatiossa. Kumpaankin hoitokertaan kuuluu radiologinen verisuonien tutkimusmenetelmä, ns. angiografia. Ensimmäisen angiografian eli kartoituksen tarkoituksena on valmistella maksasi SIRT-hoitoa varten.

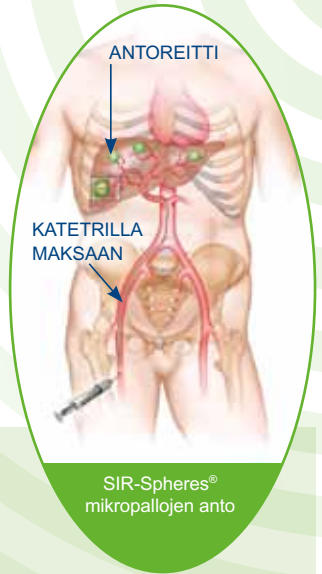
Kartoituksen aikana toimenpideradiologi tulee tukkimaan (emboloimaan) verisuonet ja näin vähentämään mikropallojen mahdollisuutta vaeltaa maksan ulkopuolisille alueille (esim. mahaan tai suolistoon). Tulet myös saamaan pieniä määriä radioaktiivisia testirakeita tarkistamaan, kuinka paljon verta virtaa maksasta keuhkoihin.

Edellyttäen, että alkutestien tulos oli tyydyttävä, määritetään sen perusteella henkilökohtainen annoksesi SIR-Spheres® mikropalloja. SIR-Spheres® mikropallot annetaan toisen hoitokerran aikana, mikä tapahtuu tavallisesti yhden tai kahden viikon kuluttua alkutestien päättymisestä.

KUINKA SIR-SPHERES® MIKROPALLOT ANNETAAN?

Toimenpideradiologi tekee pienen punktion yleensä reisivaltimeen nivusen lähelle. Sitten pieni, joustava putki, katetri viedään valtimoa pitkin maksaan.

SIR-Spheres® mikropallot annetaan katetria pitkin. Koko toimenpide kestää noin 90 minuuttia. Tulet olemaan unelias toimenpiteen aikana, mutta pystyt puhumaan hoitavan lääkärisi ja hoitoryhmän kanssa.

MIKÄ ON SIR-SPHERES® MIKROPALLOJEN VAIKUTUSTAPA?

SIRT-menetelmän avulla voidaan lähettää

säteilyä – mitä usein käytetään syövän hoidossa – suoraan maksan kasvaimiin käyttämällä kasvaimen omaa verenkiertoa. Noin 90% terveestä maksakudoksesta saa verenkiertonsa porttilaskimon kautta, joka virtaa suolistosta, kun taas maksakasvaimien verenkierto on 90% riippuvainen maksavaltimosta.

SIR-Spheres® mikropallot kohdistetaan suoraan maksakasvaimiin maksavaltimon kautta, jolloin muun kudoksen altistuminen säteilylle on minimoitu. Suurin osa mikropalloista on halkaisijaltaan 32 mikronia (vaihdellen 20–60 mikronin välillä), mikä on noin kolmannes ihmisen hiuksen läpimitasta. Mikropallot ovat tarpeeksi pieniä pystyäkseen virtaamaan maksavaltimossa, mutta liian isoja päästäkseen kulkemaan pieniä verisuonia pitkin kasvaimen sisällä, joten ne juuttuvat tuumoripetiin.

SIR-Spheres® mikropallot on kyllästetty radioaktiivisella elementillä yttrium-90, joka tuottaa beetasäteilyä suhteellisen lyhyellä välimatkalla: keskiarvo on 2.5 mm huumanikudoksessa. Yttrium-90: n puoliintumisaika on noin kaksi ja puoli päivää, sen vuoksi suurin osa säteilystä (yli 97%) saavuttaa kasvaimen kahden ensimmäisen viikon aikana hoidon jälkeen.

Koska SIR-Spheres® mikropallot kuljetetaan suoraan kasvaimiin, mahdollistaa tämä suuremmat paikalliset säteilyannokset, kuin mitä on mahdollista tavanomaisessa sädehoidossa, jossa säteilylähde on kehon ulkopuolella.

MITÄ MAHDOLLISTA HYÖTYÄ SIR-SPHERES® MIKROPALLOISTA ON?

Kliiniset tiedot osoittavat, että käytettäessä yhdessä kemoterapian (solunsalpaajahoidon) kanssa SIR-Spheres® mikropallot pystyvät kutistamaan potilaan peräsuolisyövän etäpesäkkeitä maksassa enemmän, kuin vain kemoterapialla saavutettaisiin. Tämä parantaa elämänlaatua ja pidentää elinajanodotetta. Pienen potilasryhmän kohdalla hoito saattaa kutistaa maksakasvainta niin paljon, että sitä päästään myöhemmin leikkaamaan.

Potilailla, joiden maksan kasvaimet eivät enää reagoi kemoterapiaan, on SIR-Spheres® mikropalloja käytetty menestyksellisesti kutistamaan näitä peräsuolisyövän etäpesäkkeitä pidentäen näin potilaan selviytymistä. Tieteellisessä kirjallisuudessa on monia julkaisuja SIR-Spheres® mikropallojen käytöstä maksan etäpesäkkeiden tai primaarikasvaimen hoidossa.

JOUDUNKO LOPETTAMAAN KEMOTERAPIAN SAADAKSENI SIRT-HOITOA?

Useimpien potilaiden kohdalla kemoterapia yleensä pysäytetään kaksi viikkoa ennen SIRT-hoitoa ja kahdeksi viikoksi sen jälkeen. Kuitenkin onkologisi määrittää, tuleeko kemoterapia kohdallasi katkaista hoidon ajaksi.

MITÄ SEURAA SAAMANI SIRT-HOIDON JÄLKEEN?

Välittömästi SIRT-hoidon jälkeen sinut voidaan viedä kuvaukseen varmistamaan, että SIR-Spheres® mikropallot ovat kulkeutuneet maksaan. Hoitoryhmä tulee myös valvomaan sinua muutaman tunnin hoidon jälkeen varmistukseen, ettei mitään lisälääkitystä vaativia haittavaikutuksia tai komplikaatioita ole esiintynyt.

Koska olet saanut radioaktiivista hoitoa, on joitakin yksinkertaisia varotoimia huomioitava ensimmäisen 24 tunnin aikana SIRT-hoidosta. Nämä varotoimet ovat: pese kätesi perusteellisesti WC-käynnin jälkeen, huolehdi puhdistuksesta ja hävitä mahdolliset vuodot kehon eritteistä ja nesteistä, kuten veri, virtsa tai ulosteet WC:hen. Hoitoryhmäsi antaa lisätietoja näistä varotoimista. Hoitoryhmä valvoo myös edistymistäsi ottamalla verikokeita ja radiografiakuvantamisella säännöllisin väliajoin.

KUINKA NOPEASTI MINUT VOIDAAN KOTIUTTAA SIRT-HOIDON JÄLKEEN?

Tämä riippuu paikallisista määräyksistä. Hoitava lääkärisi voi määrätä, että jäät sairaalaan tarkkailtavaksi yhdeksi tai kahdeksi vuorokaudeksi varmistaakseen, että mitään komplikaatioita ei kehity hoidon jälkeen. Yleensä SIRT-hoitoa saaneet potilaat kotiutetaan päivän tai kahden kuluessa hoidon jälkeen ja he pystyvät yleensä pian palaamaan normaaliin päiväjärjestykseensä.

MITÄ SIVUVAIKUTUKSIA VOI LIITTYÄ SIR-SPHERES® MIKROPALLOJEN KÄYTTÖÖN?

Lähes kaikki hoidot ja lääkkeet voivat aiheuttaa ei-toivottuja sivuvaikutuksia. Jotkut haittavaikutukset voivat olla vähäisiä ja tunnet ne epämukavina, mutta pieni määrä voi olla vakavia.

Jokainen keho reagoi erilailla hoitoon.

Monet potilaat kokevat vatsakipua ja/tai pahoinvointia, joka tavallisesti häviää lyhyen ajan sisällä ja/tai rutiinilääkityksellä. Monilla potilailla ilmenee myös lievää kuumetta, joka voi kestää jopa viikon ja väsymystä, joka voi kestää useita viikkoja. Varmuuden vuoksi saatat saada lisälääkitystä, kuten kipulääkkeitä sekä tulehdusta, pahoinvointia ja vatsahaavaa estäviä lääkkeitä hoitosi yhteydessä tavoitteena estää tai minimoida näitä haittavaikutuksia.

MITÄ MAHDOLLISIA KOMPLIKAATIOITA VOI SIR-SPHERES® MIKROPALLOJEN KÄYTÖN YHTEYDESSÄ ESIINTYÄ?

Vain harvoissa tapauksissa ja jopa kokeneissa käsissä, on olemassa mahdollisuus, että pieni määrä mikropalloja voi vahingossa päästä muihin elimiin, kuten sappirakkoon, mahaan, suolistoon tai haimaan. Jos SIR-Spheres® mikropallot saavuttavat nämä elimet, ne voivat aiheuttaa sappirakkotulehduksen (kolekystiitti), vatsatulehduksen (gastriitti) tai suolistotulehduksen (duodeniitti). Nämä komplikaatiot ovat harvinaisia, mutta jos jokin näistä tapahtuu, ne yleensä vaativat lisähoitoa. Hoitoryhmäsi on läpikäynyt erityisen koulutuksen minimoimaan tällaiset riskit ja estämään niiden syntymisen.

MITÄ MINUN TULEE TEHDÄ HAVAITESSANI SIVUVAIKUTUKSIA?

On tärkeää, että otat yhteyden hoitavaan lääkäriisi, jos huomaat mitään sivuvaikutuksia. Lääkärisi voi määrätä lääkityksen lievittämään oloasi. Vaikka on harvinaista, että haittavaikutuksista tulee hengenvaarallisia, on tärkeää, että kerrot lääkärille heti, kun havaitset ei-toivottuja reaktioita.

LÄHTEEKÖ MINULTA HIUKSET?

Hiustenlähtöä (alopekiaa) ei koskaan ole raportoitu SIR-Spheres® hoidon jälkeen. Mikäli parhaillaan saat kemoterapiaa, voi se aiheuttaa hiustenlähtöä, SIR-Spheres® mikropallojen anto ei kuitenkaan tätä pahenna.

ONKO MITÄÄN, MITÄ MINUN PITÄISI VÄLTTÄÄ?

Sinun *ei tule* saada SIRT-hoitoa, jos olet raskaana ja *et saa tulla raskaaksi* kahden kuukauden kuluessa hoidosta, sillä se voi aiheuttaa peruuttamatonta haittaa syntymättömälle lapselle.

Luotettavaa ehkäisyä on siis käytettävä aina tänä aikana. *Et saa imettää* kahden ensimmäisen viikon aikana hoidon jälkeen *etkä myöskään käytää* tänä aikana lypsettyä äidinmaitoa vauvan pulloruokintaan.

JOUDUNKO MUUTTAMAAN RUOKAVALIOTANI?

Ei tarvitse. Jatka syömistä ja juomista tavalliseen tapaan. Riittävästi ruokaa ja erityisesti nesteitä auttaa sinua palaamaan normaaliin päivärytmiin. Lääkärisi on paras keskustelukumppani neuvomaan sinua alkoholin käytöstä.

KUKA ANTAA SIR-SPHERES® HOITOA?

Ota yhteyttä lisätietoja varten suoraan Sirtexiin (www.sirtex.com).

Sirtex on maailmanlaajuinen biotieteiden yritys, joka kehittää ja toimittaa tehokkaita onkologian hoitoja käyttämällä uutta pienhiukkasteknologiaa.

Ota yhteyttä lisätietoja varten Sirtexiin tai suoraan meihin:

Sirtex Medical Limited

Level 33, 101 Miller Street
North Sydney NSW 2060, Australia
Tel: +61 2 99 64 8400
Fax: +61 2 99 64 8410

Sirtex Medical Europe GmbH

Joseph-Schumpeter-Allee 33
53227 Bonn, Germany
Tel: +49 228 1840 730
Fax: +49 228 1840 735

www.sirtex.com

SIR-Spheres® on Sirtex SIR-Spheres Pty Ltd:n rekisteröity tavaramerkki.
873-E-0614

SIRTeX